

УДК 81'42.321.01:81

DOI <https://doi.org/10.32782/bsps-2023.2.3>

ПОЛІТИЧНИЙ СИМВОЛІЗМ «ОДНІЄЇ НАЦІЇ» У РИТОРИЦІ БОРИСА ДЖОНСОНА

Микола Кулачинський

кандидат політичних наук, доцент,
доцент кафедри суспільних наук
Одеського національного медичного університету
пров. Валіховський, 2, Одеса, Україна
orcid.org/0009-0007-2359-3645
e-mail: Nickvoyager@ukr.net

Ольга Сікорська

кандидат філологічних наук, доцент,
завідувачка кафедри суспільних наук
Одеського національного медичного університету
пров. Валіховський, 2, Одеса, Україна
orcid.org/0000-0001-8528-4003
e-mail: sikorska_olga@ukr.net

Ольга Шаніна

кандидат філологічних наук,
доцент кафедри суспільних наук
Одеського національного медичного університету
пров. Валіховський, 2, Одеса, Україна
orcid.org/0000-0001-5435-171X
e-mail: shapina_od@ukr.net

Анотація. Статтю присвячено дослідженню політичного символу «Єдина нація» у риторичі сучасного британського політика, мера Лондона, міністра закордонних справ Сполученого королівства Великої Британії та вреїті-реїт прем'єр-міністра від консерваторів Бориса Джонсона. Цей символ від часів Бенджаміна Дізраелі кінця XIX століття переріс у політичний міф, яким майже все XX століття користувалися обидві правлячі партії, як консерватори, так і лейбористи. Крім того, ми спромогли проаналізувати шквальну критику на адресу Джонсона як з боку його однопартійців, так і його опонентів з боку лейбористів, які водночас висвітлювали його грубим, смішним та некомпетентним політиком, який, на їх думку, мало схожий на справжнього британця, але водночас підкреслювали в ньому достатню раціональність та розсудливість у його політичних діях. Враховуючи цілу низку характеристик, таких як ідіотизм, невігластво, сексизм, чоловічий чорний гумор з боку його біографів та журналістів, без сумніву можна стверджувати, що політик такого рангу заслуговує на особливу увагу науковців, оскільки ця постать обов'язково ввійде в історію і попереду ще багато буде суперечок з того, як такий людині як Борис протягом багатьох десятиліть вдалося протриматися на вищих посадах Великої Британії, і остаточно невідомо ким буде надалі Джонсон серед британського політичного істеблішменту.

Ключові слова: символізм, риторика, загальні вибори 2019 року, консерватизм однієї нації, Борис Джонсон, Консервативна партія.

THE POLITICAL SYMBOLISM OF “ONE NATION” IN THE RHETORIC OF BORIS JOHNSON

Mykola Kulacynskyi

*Ph.D., Associate Professor,
Senior Lecturer at the Department of Social Sciences
Odesa National Medical University
Valikhovsky Lane, 2, Odesa, Ukraine
orcid.org/0009-0007-2359-3645
e-mail: Nickvoyager@ukr.net*

Olha Sikorska

*Ph.D., Associate Professor,
Head of the Department of Social Sciences
Odesa National Medical University
Valikhovsky Lane, 2, Odesa, Ukraine
orcid.org/0000-0001-8528-4003
e-mail: sikorska_olga@ukr.net*

Olha Shanina

*Ph.D., Senior Lecturer at the Department of Social Sciences
Odesa National Medical University
Valikhovsky Lane, 2, Odesa, Ukraine
orcid.org/0000-0001-5435-171X
e-mail: shanina_od @ukr.net*

Abstract. *The article is devoted to the study of the use of the contemporary British politician, the Mayor of London, the Foreign Secretary of the United Kingdom of Great Britain and eventually the Prime Minister from the Conservatives, Boris Johnson, of the political symbol of “One Nation”, which since the time of Benjamin Disraeli at the end of the 19th century has turned into a political myth. which was used by both ruling parties, both the Conservatives and the Labor Party, for almost the entire 20th century. In addition, we were able to analyze the stormy criticism of Johnson both from his own party and from his opponents from the Labor side, who at the same time portrayed him as a rude, humorous and incompetent politician who, from their side, has little resemblance to a real British person, but at the same time, they emphasized sufficient rigidity, rationality and prudence in his political actions. Considering a whole series of unsightly words, such as idiocy, ignorance, sexism, male black humor from his biographers and journalists. Without a doubt, we can say that a politician of this stature deserves special attention from scientists, since the story of Boris will not be ignored and there will be many disputes ahead about how such a person as Boris managed to hold on to the highest positions in Great Britain for many decades, and it remains to be seen who will Johnson be in the future among the British political establishment.*

Key words: *rhetoric, symbolism, 2019 general election, one-nation conservatism, Boris Johnson, Conservative Party.*

Постановка проблеми. Поява та обґрунтування теорії «однієї нації» у британській політичній практиці. Трансформація теорії «однієї нації» протягом ХХ століття у політичний символізм при використанні передвиборчої риторики обома правлячими партіями на загальних виборах. Певний політичний підкуп представників різних верств населення країни з такими гаслами як «єдина нація», «єдиний уряд». Переростання політичного символу «Єдина нація» у політичний міф на початку ХХІ століття. Феномен перемоги Бориса Джонсона у справі Brexit

та призначенні його прем'єр-міністром Великобританії використовуючи старі посилання на консерваторів однієї нації та формування уряду однієї нації.

Актуальність обраної теми зумовлена потребою системного аналізу промов Бориса Джонсона у справі Brexit та під час його передвиборних перегонів, де, за словами його колег та опонентів, він в ніякому разі не міг опинитися на лаві переможців.

Метою дослідження є з'ясування певних індивідуальних політичних якостей Бориса Джонсона, специфіки його промов у полі-

тичній практиці. Для реалізації зазначеної мети поставлено такі **завдання**: охарактеризувати певну специфіку політичної діяльності Бориса Джонсона, який за допомогою своїх специфічних фразеологізмів зумів витягнути з архівної полиці політичний міф «єдина нація» та за допомогою нього виграти прем'єрське крісло у 2019 році.

Виклад основного матеріалу дослідження. Борис Джонсон був і є ключовою фігурою у британській політиці. Саме він, будучи ще мером Лондона, виступав одним з прибічників руху за вихід Сполученого королівства Великої Британії зі структур Євросоюзу, отримавши пізніше назву Brexit. У багатьох спостерігачів за життєвим шляхом Бориса склалося неоднозначне розуміння і навіть певне протиріччя в його оцінці.

Так, Шон О Грейді пише, що Борис Джонсон ідіот. В основному його вважають достатньо розумною людиною, яка маскується під ідіота, тому що йому це подобається, і, це подобається виборцю. Але Шон також запитує себе: «А чи може так статися, що він насправді ідіот, який маскується під розумну людину? Чи у сучасній політиці сучасній людині, яка претендує бути політиком, має бути декілька шарів психологічного характеру» [1].

Треба сказати, що саме англійське слово “*idiot*” має декілька значень. В першу чергу ідіотом може бути не проінформована людина, або людина, яка не володіє інформацією. Також ідіотом може бути людина з низьким рівнем інтелекту, або просто слабкохарактерна людина, і вже в останню чергу людина, яка має певні психологічні вади. Чи можна приписати всі ці риси Борису Джонсону? Звичайно ні. Секрет полягає у тому, що Борис як досвідчений політик неординарний і певною мірою «незвичний англієць» для типового британського політичного істеблішмента.

На нашу думку, це пов'язано з тим, що Джонсон має звичку грубо жартувати. Ці жарти для багатьох «чопорних» британців є обурливими і, можливо, іронічними криголамами. При нагоді його противники про це постійно нагадують різними засобами.

Джонсон не може бути першим політиком, якого, як може здатися, вразила дурість вставати перед величезним натовпом, щоб репетирувати «державні» банальності, але він, безумовно, новатор у тому, що видає це через

свідому самопародію, перемир'я посмішки, що грає на його балакучих губах.

Надзвичайно важко не згадати цитату про те, що жінки вступають до університету, тому що «їм потрібно знайти чоловіків, щоб вийти заміж» у фірмовому незграбному тоні Джонсона. Це був такий собі безтурботний жарт чудакуватої людини, оскільки сам автор пише, що можна з упевненістю сказати, що в його словах не було справжньої злості чи навіть засудження [1].

Однак саме з цієї причини маю проблеми зі старим добрим Боджо. Він так довго майстерно культивував – не помиляйтесь, у цьому немає нічого випадкового – свою персону збудливого дивака, що часом майже здається, що він артист пантоміми, який випадково натрапив не на ту сцену і виявив, що керує столицею країни. Надзвичайно важко примирити незграбного, ідіотського вченого з безжальним політиком, котрий здобув освіту в Ітоні та Оксбриджі, яким Джонсон є на поверхні [2].

З усього сказаного вимальовуються такі слова як незвичайний, нестандартний, дивакуватий, незграбний, некомпетентний, самовдоволенний, невиразно промовляючий.

Найрозгромніший вердикт Борису виніс його колишній друг та экс-колега по кампанії “Brexit” Майкл Гоув, який заявив, що Борис не може бути «капітаном команди» цієї кампанії. Отже, саме Гоув провалив заявку Бориса бути лідером у цій кампанії. Нагадаємо, що коли тільки розпочинався рух “Brexit” Борис був фаворитом.

Треба сказати, що за свою каденцію прем'єр-міністра Борис Джонсон був мабуть найрозумнішою людиною за столом кабінету міністрів, за винятком, можливо, Гоува. Нам більше, ніж будь-коли, потрібен хтось із досить значним інтелектом, щоб втілити у практику Brexit, але Борис не був відповідальним за це.

Парадокс у тому, що, як і в багатьох інших речах, його найбільша сила полягає в його непропорційній вірі в те, що для нього найважливіше – це віра у самого себе. Чимало британських політиків (і Борис не є винятком) намагаються у своїх діях виробити спільні риси з У. Черчиллем. Тобто, як і Черчилль, вони розглядають політичні партії просто як засіб реалізації своїх політичних амбіцій. Протягом своєї довгої кар'єри

Джонсон також приймав і кидав справи так само просто, як нібито інші чоловіки підбирали і кидали коханок. Зараз все вкрито пилом, але свого часу це були важливі речі, що викликали розбіжності – Індія, Едуард VIII, профспілки, придатність Лейбористської партії до управління, держава загального добробуту, Радянський Союз – і всі питання, за якими його кумир Черчилль практикував протилежні дії, вони, як правило, з роками розглядалися влучними і правильними. Саме таких дій дотримується у своєму правлінні Борис Джонсон.

Brexit та кампанія – це лише один з інструментів для політичних амбіцій Бориса. У 2015–2016 роках він зрозумів, що Brexit був найкращим способом потрапити до кабінету Камерона та закріпити за собою статус майбутнього лідера, бо він не розраховував на перемогу на референдумі. Ви пам'ятаєте, зрештою, що він написав ті дві газетні статті про діаметрально протилежні погляди, щоб допомогти собі прийняти рішення.

Консерватори при владі, у тому числі і Борис, розглядали Brexit в якості певного шантажу, за допомогою якого можна досягти більш вигідної угоди всередині ЄС, саме так вибудовував свої політичні промови й Борис.

Гоув неодноразово натякав йому на ідеологічну гнучкість, коли минулого року виступав на партійних з'їздах проти Джонсона. Гоув – дуже давній і майже релігійно переконаний антиєвропеець, який дотримується своїх принципів. Джонсон був скоріше користувачем, ніж віруючим. Й досі ми маємо сумніви, що насправді Борис Джонсон думає про Brexit. Його проблема в тому, що, на відміну від більшості політичних фанатиків, Brexit може зруйнувати його партію чи країну або, що важливіше, його кар'єру.

З точки зору політичної риторики Джонсона бачимо певний місток до символічної політики як особливого різновиду політичної комунікації, в якій грубі жарти, ідіотичність може брати гору над раціональним мисленням. Перетворення символічної риторики у своєрідний капітал, що здатен примножуватися, якщо це подобається електоральній більшості або зменшуватися, якщо проглядається певна його інфляція в очах виборця.

Символічна експресивність Джонсона була спрямована на звеличення суспільної

уваги, створення певних мотивів до схвалення виборцями дій.

Символічна риторика Бориса для політичної еліти Великобританії представляла собою певний різновид шоу-бізнесу, створювала певним чином «політичний театр», який був свого роду рентгеном в уподобаннях британської публіки, і тут у нагоді й стає дивакуватість, гнучкість і грубість у здійсненні політичних п'єс.

Ми й досі не маємо чітких визначень політичної мови. Скоріш за все ми говоримо про політичний дискурс, політичну комунікацію, суспільно-політичну мову, мову для публічної сфери тощо. Все це і є сукупністю дискурсивних практик, які й формують політичну комунікацію.

Та у будь-якому разі, враховуючи українські реалії, він був першим ініціатором надання Україні високотехнологічної зброї під час війни з росією, коли ще не було у багатьох європейських та британських еліт чіткого уявлення про подальше існування нашої країни на початку війни. Людина, яка продавала заскарузлу британську візову систему про прийняття сотні тисяч українських біженців до Великобританії (справа у тому, що ця країна єдина серед європейських країн, що не приймає без виклику родичів, або візи біженців, навіть у критичній ситуації для останніх), не може бути паяцом чи ідіотом.

Він, як і будь який британський політик, мріяв ще зі студентства стати прем'єр-міністром. Будучи дрібним чиновником у Оксоні, він не приховував свого бажання колись стати керманічем держави, порівнюючи себе з такими персонами як Гладстон чи Дізраелі. Після загальних виборів 2019 року, враховуючи факт вражаючої перемоги, це прагнення стало можливим. Саме завдяки його ексцентричності Консервативна партія отримала найбільше місць у парламенті. В останній раз щось подібне ми спостерігали у 1987 році. І вже після виборів Джонсон поклявся створити «уряд однієї нації».

«Ми маємо визнати неймовірну реальність того, що тепер ми виступаємо як Консервативна партія єдиної нації буквально для всіх, від Уокінга до Уоркінгтона; від Кенсінгтона, я з гордістю можу сказати, до Південного Клівда; від Суррей-Хіта до Седжфілда; від Вімблду до Вулверхемптона» [3]. У послідовній політиці, Джонсон в якості прем'єр-міністра

наголосив про доктрину однієї нації, термін, що мало використовувався під час виборчої кампанії, оскільки був повністю відсутній у консервативному маніфесті і був зосереджений переважно на Brexit [4].

Консерватизм однієї нації можна охарактеризувати як прогресивну спробу поєднати «співчуття та компетентність». Ця доктрина сьогодні є однією з гілок консерватизму і була видумана Бенджаміном Дізраелі, якого Джонсон регулярно цитує в якості взірця своєї політики. Нагадаємо, що Бенджамін Дізраелі був прем'єр-міністром у 1868 році, а потім знову з 1874 по 1880 роки і залишив незабутній відбиток у британській політиці, який часто зображується, як яскравий письменник і проникливий політик, здатний зачарувати королеву Вікторію. У своєму знаменитому романі «Сибіл», опублікованому в 1845 році, Дізраелі класно описав Британію як «дві нації; між якими немає спілкування та немає симпатії; які настільки ж неосвічені у звичках, думках і почуттях один одного, наскільки вони були б мешканцями різних зон або мешканцями різних планет (...) багатих та бідних» [5, р. 70]. Він вважає, що консерватори можуть допомогти подолати цей розрив. Для цього необхідно було зробити важливі інвестиції в інфраструктуру, доступ до охорони здоров'я, освіти, щоб допомогти робітничому класу наздогнати рівень життя більш привілейованих членів суспільства. Дізраелі був одним із перших членів консервативної партії, який передбачив, що консерватизм може апелювати до нації в цілому, а не лише до земельних інтересів, – теза, яка на той час заперечувалась у його власній партії, оскільки він ставив під сумнів кредиторське існування двох націй (заможних і бідних). Пізніше новий прем'єр-міністр Гладстон заявить, що він «підтримує маси проти класів», Дізраелі говорив, що природний союз між вищими класами та масами робить його тип консерватизму народним типом торизму для однієї нації» [5, р. 71].

Коли Джонсон заявив, що за результатами виборів він формує уряд однієї країни, він таким чином давав обіцянку – нівелювати соціальну нерівність – але він також просто описував фактичну ситуацію. Щоб зрозуміти його обіцянку єдиної нації, ми маємо звернутися до результатів виборів. Переважна більшість британців у всьому королівстві

дозволили йому зайти на Даунінг-стріт – 10. Вперше за десятиліття консервативному кандидату вдалося отримати голоси робітничого класу. Борис Джонсон де-факто є консерватором однієї нації в тому сенсі, що він зміг звернутися як до найбагатших, так і найбільш економічно збиткових регіонів країни.

Використання Джонсоном політичної міфологеми єдиної нації можна вважати як серйозну обіцянку проводити більш соціально щедру політику. Так, 13 грудня 2019 року він заявив, що як тільки Brexit буде успішно завершено, він, нарешті, зможе зосередитися на долі Національної служби охорони здоров'я (NHS), і пообіцяв, що: «Це консервативний уряд однієї нації значно збільшить наші інвестиції в NHS, службу охорони здоров'я, що буде представляти тільки все найкраще для країни, з єдиною прекрасною ідеєю про те, що ким би ми не були – багатими, бідними, молодими, старими – NHS поруч із нами, коли ми хворі, і щодня ця служба буде творити чудеса. І саме тому NHS є головним пріоритетом цього консервативного уряду однієї країни» [4]. Обіцянки фінансувати NHS перегукувались з акцентом кампанії Leave на NHS, відбиваючи прихильність країни до цієї установи [4]. Джонсон також пообіцяв припинити жорстку економію, як тільки його буде обрано, що передбачає ширшу прихильність до політики єдиної нації.

Щоб показати, що він серйозно налаштований, через тиждень після результатів він пообіцяв збільшити бюджет NHS на 34 мільярди фунтів стерлінгів протягом свого терміну. Це узгоджується з його заявою про те, що він «відшкодує» надані голоси: «Я хочу звернутися безпосередньо до тих, хто зробив це можливим, і до всіх, хто голосував за нас вперше, до всіх тих, чиї олівці можливо, вагалися через бюлетені і чули голоси своїх батьків, бабусь і дідусів, що тривожно шепотіли їм на вухо. Я дякую вам за довіру, яку ви надали нам і мені, і ми будемо працювати цілодобово, щоб виправдати вашу довіру і реалізувати ваші пріоритети» [4]. Один із способів ефективно відплатити більшій кількості знедолених виборців – це масово інвестувати у неблагополучні райони, а саме Мідлендс та північному сході Англії. У перші дні свого обрання Борис, здавалося, робив значні кроки у цьому напрямі. Наприклад, у грудні в Седжфілді, колишньому місці Тоні Блера,

він оголосив про «витрати», щоб задовольнити потреби своїх нових консервативних виборців, використовуючи фонд у розмірі 80 мільярдів фунтів стерлінгів для витрат на інфраструктуру у Північній Англії [4].

Щоб зрозуміти глибину післявиборчої об'єднання Джонсона створити одну націю, нам тепер потрібно вивчити точний ідеологічний зміст консерватизму однієї нації. Замість справжньої прихильності до поглядів Дізраелі це часто розпливчата крилата фраза для опису політики, що більш відповідає центристським чи лівим інтересам. Як стверджує Роберт Волш, «політики, як правило, зверталися до духу Дізраелі, коли намагалися приєднатися до прогресу або респектабельності в Консервативній партії, обстоюючи необхідність апеляції за межами основного природного голосування партії, відкидаючи клас як бажану основу для партійно-політичних поділів, співробітництва та гармонії у виробничих відносинах, виправдовуючи політику соціальних та інших реформ або висловлюючи стурбованість тяжким становищем бідняків» [5, р. 77]. Інакше кажучи, термін «єдина нація» говорить про спробу залучити виборців, які зазвичай не голосують за консерваторів, і, отже, він виправдовує фінансування соціально щедрих реформ, щоб умовити їх. Далі Волш стверджує, що «популярна думка про Консервативну партію «Єдиної нації» є діловим і професійним знаряддям у кар'єрі британського політика, уважним до питань соціальної політики та підкреслює гідність «безкласовість» та рівність можливостей [5, р. 78]. Джонсон, банально використав одну з британських політичних міфологем про «Єдину націю» для зміцнення своєї народної підтримки, яка була вкрай необхідна щодо переговорів Brexit, так і після важких розбіжностей у суспільстві після референдуму щодо Brexit у 2016 році.

Джонсон не перший після свого уславленого попередника Дізраелі, який заявляє про себе як про консерватора однієї нації. З часу перебування останнього при владі багато консерваторів називали себе такими, представляючи іноді меншість у партії, іноді домінуючу більшість. Історія цієї британської міфологеми британських правих відбиває трансформації британського політичного спектру. Після патерналістського консерватизму Дізраелі наприкінці XIX століття пар-

тія торі прийняла догму нестримної вільної торгівлі та відмовилася від консерватизму однієї нації. З того часу ця ідеологія то входила, то виходила з моди.

Активно цю політичну міфологему про «єдину націю» почав реабілітовувати наступник Маргарет Тетчер Джон Мейджор, який вибрав курс на безкласове суспільство, а потім несподівано вона була перехоплена Лейбористською партією. Успішно її використовувати почав лейбористський прем'єр-міністр Тоні Блер. Ця політична ідеологія принесла йому і його партії перемогу на загальних виборах 1997 року. Вже у 2012 році, новий лейбористський лідер Ед Мілібенд перейменував свою партію на «лейбористську партію однієї нації» [9]. Намагаючись трохи змістити партію вліво та перемогти на виборах 2015 року після нищівної поразки його партії у 2010 році.

Вже новий лідер консервативної партії Девід Камерон зробив те саме, і співчутливий консерватизм однієї нації помітно повернувся до консервативної партії в середині 2010-х років. Як пише Аньєс Олександр-Кольє, починаючи з 1965 року консервативна партія перетворювалася періодично на «партію загального охоплення» в тому сенсі, що вона широко і щиро пропагує міфологему однієї нації у соціальних мережах своїх виборців [10]. Камерон з успіхом прийняв її і застосував до всіх можливих аспектів управління.

У чому є нещирість гасла «єдиної нації»? На думку Девіда Сірайта використання ідеології єдиної нації в консервативній партії було стратегією, яка «сприяла процесу деполітизації» [10]. Ця крилата фраза використовувалася, щоб припустити, що партія працює на націю загалом, а не на конкретний клас, щоб придушити розбіжності. У певному сенсі всюди-сутність даної ідеї полягає у тому, що нібито без неї альтернативи немає. Метою цього символізму було те, щоб переконати виборців у тому, що уряд діє раціонально, а не проводить політику, яка віддає перевагу одному класу чи групі осіб перед іншими. Вона слугує певним чинником у придушенні антагонізму серед широких верств населення. Старий консервативний міф про «Єдину націю» насправді втратив своє аутентичне значення. Так, ще у далекому 2003 році претенденти на лідерство у консервативній партії

Ян Дункан Сміт та Кен Кларк, дотримувалися радикально протилежних поглядів, причому вони говорили, що є консерваторами однієї нації [10]. Сьогодні політичний міф про «Єдину націю» жодним чином не передбачає справжньої прихильності до центристської, патерналістської політики, і обіцянку Джонсона про уряд «єдиної нації» слід читати між рядками, яку ми ще покажемо у нашій статті.

Отже, враховуючи цей старий політичний символ «однієї нації» політичні партії Великобританії використовували його, як певний політичний прийом задля отримання влади, ніж розглядали його як реальне зобов'язання. Не винятком тут є і Борис Джонсон його промова про «єдиний уряд однієї нації» також не виглядає щирою з декількох причин. По-перше, у своїй боротьбі за владу перед виборами він опинився у гострій опозиції офіційній однонаціональній консервативній групі у парламенті. Колишні його колеги Філіп Хаммонд і Кен Кларк, онук Уїнстона Черчилля Ніколас Сомс, Ембер Радд, Рорі Стюард, який був попереднім претендентом на посаду лідера партії торі, були серед 21 депутатів-консерваторів, які були позбавлені права обрання у вересні 2010 року. Вони були частиною єдиної нації. закриті збори сформувалися у березні 2019 року. Їхні кандидатури були зняті, тому що вони виступали проти припинення роботи парламенту, побоюючись, що Джонсон намагався досягти більш жорсткими методами Brexit [10]. Тут можна скільки завгодно волати до духу Дізраелі, але вигнання депутатів, які все життя були прихильниками соціально співчутливого напрямку консерватизму, який передбачає інструменталізацію торі однієї нації. Деякі з цих виключених кандидатів виступили проти Джонсона, тому що вони є в якійсь мірі прибічниками не поривання зав'язків з Євросою-

зом і по справжньому побоювалися жорстких дій Бориса у питаннях про Brexit, який матиме катастрофічні наслідки з погляду зайнятості та соціальної нерівності населення країни.

На думку Джона Беркоу, старий символізм «Єдиної нації» для Бориса Джонсона був єдиним політичним компасом у задоволенні власних політичних амбіцій. Він (Борис Джонсон) скоріш за все буде насамперед прагматиком, навіть якщо це означатиме відмову від своїх обіцянок [8]. Крім того, Борис, на думку того ж Беркоу зайде в історію найгучнішим та найскандальнішим британським прем'єр-міністром сучасності.

Висновки та перспективи подальших розробок. Аналіз використання певних політичних символізмів у політичній риторичі Бориса Джонсона показав досить нестандартний, а в багатьох випадках суперечливий, як для британського політика образ. Неприятні для британця такі якості як дивакуватість, ідіотизм, комічність, невігластво некомпетентність, жорстокість та харизматичність Бориса через праці біографів та журналістів роблять його багатогранною фігурою у політичному істеблішменті Великобританії. До Джонсона можна застосувати два протилежних поняття – це любов і ненависть. Прагматичний політик вдало поєднує у собі грубість по відношенню до своїх опонентів та сексизм до політиків протилежної статті. Джонсон набрав багато прихильників серед виборців, в очах яких він бачиться водночас простим хлопцем та чутливим чоловіком до знедолених людей Великобританії, але разом з цим продовжує зберігати типову британську раціональність, особливо у фінансових питаннях. Багатогранність особи Бориса представляє собою цікавий та цінний матеріал з точки зору особливостей британського політичного дискурсу та потребує подальшого дослідження.

ЛІТЕРАТУРА

1. Шон О'Грейді Решта світу, схоже, зрозуміла, що Борис Джонсон – це жарт – чи не час нам це зробити також? *Інdependent*. Середня 30 серпня 2017 року. URL: <https://www.independent.co.uk/voices/boris-johnson-joke-eu-donald-trump-churchill-leave-campaign-michael-gove-a7920416.html>
2. Метт Клаф Борис Джонсон: Вовк в одязі клоуна. URL: https://www.huffingtonpost.co.uk/matt-clough/boris-johnson-wolf-clowns-clothing_b_3568557.html
3. Маніфест Консервативної та Юніоністської партії 2019 року. Запропоновано Аланом Мабутом від Консервативної та Юніоністської партій, які знаходяться за адресою: Метью Паркер-стріт, 4, Лондон, SW1H 9HQ. URL: https://assets-global.website-files.com/5da42e2cae7ebd3f8bde353c/5ddaa257967a3b50273283c4_Conservative%202019%20Costings.pdf
4. Виступ Прем'єр-міністра на Даунінг-стріт: 13 грудня 2019 року прем'єр-міністр Борис Джонсон зробив свою першу заяву після повернення на Даунінг-стріт. Від: Офіса Прем'єр-міністра,

- Даунінг-стріт 10. Опубліковано 13 грудня 2019 р. URL: <https://www.gov.uk/government/speeches/pm-statement-in-downing-street-13-december-2019>
5. Роберт Волша «Група Одної нації та новий консерватизм, 1950–2002 рр.». Сучасна Британська історія Лондон, 2003 р. С. 69–83.
 6. Хаттерсли Рой, Гіксон Кевін. Шлях соціалізму: Сучасна Британська соціал-демократія. Лондон, 2013. С. 213–231.
 7. Олександр-Кольє, Аньєс, Внутрішня демократизація Консервативної партії або як знову стати «партією, що охоплює всіх». *Оглядач британського суспільства*. 2007, № 4. С. 35–47.
 8. Вибори щодо Брекзиту, частина 1 (21:00), на Скай Новинах. URL: <https://www.youtube.com/watch?v=CISRXPwnnlk>
 9. Сер Джон Мейджор звинувачує Домініка Каммінгса в «отруєнні» політики в тонко завуальованих нападах. *Independent*. Friday 06 September 2019. URL: <https://www.independent.co.uk/news/uk/politics/john-major-dominic-cummings-cbi-speech-brexit-no-deal-conservatives-a9093906.html>
 10. Іен Дункан Сміт: Зростання заробітної плати показує, що уряд однієї країни допомагає працюючим людям. Опубліковано 12 серпня 2015 року URL: <https://www.gov.uk/government/news/iain-duncan-smith-wage-rises-show-one-nation-government-helping-hardworking-people>

REFERENCES

1. Sean O’Grady The rest of the world seems to have realised that Boris Johnson is a joke – isn’t it about time we did too? *Independent*. Wednesday 30 August 2017. URL: <https://www.independent.co.uk/voices/boris-johnson-joke-eu-donald-trump-churchill-leave-campaign-michael-gove-a7920416.html>
2. Matt Clough Boris Johnson: A Wolf in Clown’s Clothing URL: https://www.huffingtonpost.co.uk/matt-clough/boris-johnson-wolf-clowns-clothing_b_3568557.html
3. The Conservative and Unionist Party Manifesto 2019. Promoted by Alan Mabbutt on behalf of the Conservative and Unionist Party, both at 4 Matthew Parker Street, London, SW1H 9HQ URL: https://assets-global.website-files.com/5da42e2cae7ebd3f8bde353c/5ddaa257967a3b50273283c4_Conservative%202019%20Costings.pdf
4. Speech PM statement in Downing Street: 13 December 2019 Prime Minister Boris Johnson made his first statement upon returning to Downing Street. From: Prime Minister’s Office, 10 Downing Street and The Rt Hon Boris Johnson MP Published 13 December 2019. URL: <https://www.gov.uk/government/speeches/pm-statement-in-downing-street-13-december-2019>
5. Robert Walsha “The One-nation Group and N Conservatism, 1950–2002” *Contemporary British History*, London, 2003, p. 69–83.
6. Hattersley, Roy & Hickson, Kevin, *The Socialist Way: Social Democracy Contemporary Britain*, London, 2013, p. 213–231.
7. Alexandre-Collier, Agnès, La démocratisation interne du Parti conservateur ou comment (re) devenir un “parti attrape-tout”. *Observatoire de la Société Britannique*, 2007, vol. 4, p. 35–47.
8. The Brexit Election, Part 1 (9pm-midnight), on Sky News, available at: URL: <https://www.youtube.com/watch?v=CISRXPwnnlk>
9. Sir John Major accuses Dominic Cummings of ‘poisoning’ politics in thinly-veiled attack. *Independent*. Friday 06 September 2019. URL: <https://www.independent.co.uk/news/uk/politics/john-major-dominic-cummings-cbi-speech-brexit-no-deal-conservatives-a9093906.html>
10. Iain Duncan Smith: Wage rises show one nation government helping hardworking people Published 12 August 2015. URL: <https://www.gov.uk/government/news/iain-duncan-smith-wage-rises-show-one-nation-government-helping-hardworking-people>